

dem zastáváný byl správným, dospělo by se k důsledkům, že by zákon č. 41/22 Sb. z. a n. neměl v mnohých případech praktického smyslu, zejména uváží-li se, že událost nárok zakládající může spadati již v dobu po 28. února 1921 a že by počítání roční lhůty od onoho okamžiku zkracovalo stranu v právu uplatňovati důchod v zákonné lhůtě roční, kterou lze rozumně počítati nejdříve ode dne, kdy jí mohl nárok ten vzejíti, t. j. ode dne účinnosti zákona č. 41/22 Sb. z. a n.

Aplikujeme-li výklady hořejší na konkrétní případ, v němž událost nárok zakládající povstala sice po 28. února 1921, ale před účinností zákona č. 41/22, nelze předpis §u 28 zákona č. 142/20 Sb. z. a n. vykládati o b d o b n ě jinak, než že nárok „dán“ byl tu již v době vyhlášení zákona č. 41/22 Sb. z. a n. a že tedy roční lhůtu k přihlášení důchodu sluší počítati dle §u 1 odstavce §u 28 teprve ode dne vyhlášení zákona č. 41/22 Sb. z. a n., t. j. ode dne 16. února 1922. Pak ale přihláška, která se, jak je nesporno, stala dne 7. září 1922, tedy ještě během roční lhůty, byla učiněna v zákonné lhůtě, nebyla zmeškána, z čehož plyne pak další nutný výsledek, že na případ tento nelze použití, jak činí žalovaný úřad, předpisů zákona ze dne 4. července 1923, č. 146 Sb. z. a n., o dodatečných přihláškách. Ze všech těchto úvah dospěl nejvyšší správní soud k závěru, že výrok žalovaného úřadu spočívající na mylném výkladu zákonných předpisů je nezákonným, pročez nezbylo než naříkané rozhodnutí ministerstva sociální péče zrušiti dle §u 7. zákona o správním soudu, aniž bylo třeba obíratí se dalšími námitkami stížnosti.

(Nález N. S. S. ze dne 13. března 1929, č. j. 5333/29.)

Sporná povaha poměru podsudního, zda je samostatným podnikatelem, či zaměstnancem pivovaru.

Výměrem zemského úřadu pro péči o válečné poškozence v Čechách ze dne 15. června 1927 č. j. 130.248/I-27 nebyl přiznán stěžovateli, podsudnímu na Smíchově, invalidní důchod od 1. ledna 1921.

Naříkaným rozhodnutím ze dne 22. září 1927, č. j. 27946/V-1a/27, zamítlo ministerstvo sociální péče jeho stížnost do výměru hořejšího a potvrdilo napadený výměr a to v podstatě z těchto důvodů:

Stěžovatel povoláním výčepník, je ženat, byl uznán 70% neschopným výdělků. Součet hranice příjmové a případného důchodu činí podle zákona do dne 1. února 1922 — 5.660 Kč, od 1. února 1922 do 1. ledna 1924 — 9.120 Kč a od 1. ledna 1924 — 8.020 Kč.

Příjem stěžovatelův činil podle zjištění v roce 1920 — 10.000 Kč ročně, v roce 1921 — 14.000 Kč, v roce 1922 — 12.000 Kč, v roce 1923 — 12.500 Kč, v roce 1924 — 13.000 Kč a v roce 1925 — 14.000 Kč, tudíž překročil součet hranice a důchodu, resp. požitků a stěžovatel nemá od 1. ledna 1921 do 31. prosince 1926 nároku na důchod válečných poškozenců.

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvážil nejvyšší správní soud:

Stěžovatel brojí proti zjištění příjmů jeho za léta 1920 až 1925 jednak z toho důvodu, že výše skutečného jeho příjmu byla zjištěna vadně, jednak pak i proto, že žalovaný úřad vycházel z nesprávného předpokladu, že jedná se v tomto případě o příjem z činnosti hospodářsky s a m o s t a t n ě, ač se prý jedná o činnost hospodářsky nesamostatnou.

Ve směru prvé neshledal nejvyšší správní soud námitku důvodnou, poněvadž zjištění výše příjmu jest opřeno o sdělení berní správy v Praze — na Smíchově, že stěžovateli byla předepsána daň za sporná léta z příjmů v rozhodnutí vytěčených. Zpráva tohoto obsahu je dle konstantní judikatury nejvyššího správního soudu přimykající se k §u 2., lit. a), provádějícího nařízení ze dne 7. prosince 1922, čís. 363 Sb. z. a n., dostatečnou oporou pro zjištění výše příjmu a ja ktaké patrnó z obsahu odvolání k ministerstvu, věděl stěžovatel, na základě čeho dospěl úřad ke svému zjištění.

Stížnost namítá však dále, že žalovaný úřad nesprávně započítává celé příjmy, stoje na stanovisku, že jedná se v daném případě o příjmy z činnosti hospodářsky samostatné. Opakuje v podstatě námitku, která byla vznesena již v odvolání k ministerstvu, že stěžovatel není samostatným živnostníkem, nýbrž zaměstnancem jejího pivovaru jako výčepník a jako takový též pojištěn u okresní nemocenské pojišťovny na Smíchově.

Žalovaný úřad, ač to výslovně neprohlásil, vychází — jak to chápe také stížnost — patrně se stanoviska, že běží v daném případě o příjem z činnosti hospodářsky samostatné, ježto započítává příjem celý.

Nutno proto zkoumati, zda úřad měl pro tento svůj úsudek spolehlivý podklad ve spisech správních.

Ze spisů plyne především jen tolik, že stěžovatel uvádí se tam jako podsudní. Pro obsah tohoto pojmu neměl žalovaný úřad ve spisech jiného úředního zjištění, než zprávu magistrátní okresní úřadovny hlavního města Prahy na Smíchově ze dne 19. května 1927, v níž se uvádí, že stěžovatel je v nájmu jako podsudní a nájem platí ze sudu 1 hl 20 Kč majiteli domu. Tento doklad by mohl případně nasvědčovati tomu, že stěžovatel jako nájemce hostinských místností je samostatným podnikatelem a že tedy příjem jeho vyplývá z činnosti hospodářsky samostatné. Stěžovatel však popřel naopak, že není samostatným podnikatelem, nýbrž pouhým zaměstnancem pivovaru, že tedy příjem jeho plyne z činnosti hospodářsky nesamostatné (námezdní). O tomto svém tvrzení předložil také shora citované vysvědčení pivovaru, které potvrzuje mu, že je zaměstnancem pivovaru a jako takový pojištěn jest u okresní nemocenské pojišťovny na Smíchově.

Již z tohoto vyličení je zřejmo, že o skutkové a právní povaze činnosti stěžovatelovy jako výčepníka měl úřad správní ve spisech dvě sobě odporující sdělení.

Za tohoto stavu věci bylo povinností úřadu žalovaného, aby zaujal stanovisko k relevantní námitce stěžovatelově, podepřené listinou vydanou pivovarem v Košířích, že jest pouhým zaměstnancem pivovaru.

To však úřad opomenul učiniti nesděliv vůbec ani straně, na základě kterých skutečností usuzuje na činnost hospodářsky samostatnou a jak se vypořádal s její námitkou a průvodem o tom, že běží o pouhý poměr služební.

Odvodní spis vyvozuje z opisu smlouvy uzavřené dne 1. února 1919 mezi stěžovatelem a parostrojním pivovarem a sladovnou Alex. Lanner v Košířích u Prahy, kterou předložil stěžovatel k vyzvání úřadu po vydání naříkaného rozhodnutí, že stěžovatel není zaměstnancem pivovaru, nýbrž samostatným podnikatelem, jsa podnájemníkem jmenované firmy.

K tomuto průvodu nemůže však nejvyšší správní soud dle §u 6., odst. 1. zákona o správním soudě vůbec přihlížeti, ježto tento průvod vůbec v době vydání naříkaného rozhodnutí nebyl ve spisech a nebyl, pokud se týče nemohl býti úřadu oporou pro jeho úsudek o činnosti hospodářsky samostatné.

Vadnost sběhnuvší se ve správním řízení, jak shora byla dolíčena, nemůže býti odčiněna dočatečně vývody spisu odvodního opřeným o šetření, provedené po naříkaném rozhodnutí.

Ze všech těchto úvah dospěl nejvyšší správní soud proto k závěru, že naříkané rozhodnutí ve směru kvalifikace výdělkové činnosti stěžovatelovy trpí podstatnou vadou, i bylo proto rozhodnutí zrušeno po rozumu §u 6. zákona o správním soudě.

(Nález N. S. S. ze dne 15. března 1929, č. 5334/29.)

Důchod předků. (Subsidiární alimentární povinnost dítek. Straně nutno sdělití prameny zjištění.)